

Уманський національний
університет садівництва

Факультет економіки і
підприємництва

Кафедра підприємництва,
торгівлі та біржової діяльності

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Біржовий ринок»

Рівень вищої освіти:	<u>другий (магістр)</u>
Спеціальність:	<u>076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»</u>
Освітня програма:	<u>Аграрне підприємництво та агротрейдинг</u>
Навчальний рік, семестр:	<u>2022-2023 н.р., семестр 1</u>
Курс (рік навчання)	<u>1 (1)</u>
Форма навчання:	<u>денна</u>
Кількість кредитів ЄКТС:	<u>3</u>
Мова викладання:	<u>українська</u>
Обов'язкова/вибіркова:	<u>обов'язкова</u>

Лектор курсу	Микола Коротеєв
Профайл лектора	https://economics.udau.edu.ua/ua/pro-kafedru/vikladachi-ta-spivrobitniki/koroteev-mikola-anatolijovich.html
Контактна інформація лектора (e-mail)	nickoroteyev@gmail.com
Сторінка курсу в MOODLE	https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=1703

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Мета курсу	▶ надання системних теоретичних і практичних знань про характер, зміст та особливості організації і функціонування біржового ринку та формування здатності до їх ефективного використання у професійній діяльності.
Завдання курсу	▶ засвоїти теоретичні основи організації біржової діяльності та біржового ринку; ▶ вивчити основні поняття, механізми та алгоритми здійснення операцій на біржовому ринку; ▶ засвоїти особливості функціонування товарного, фондового і валютного ринків; ▶ сформулювати практичні навички здійснення біржової торгівлі на товарних, фондових та валютних ринках; ▶ вивчити сучасний стан біржового ринку сільськогосподарської продукції та перспективи його розвитку в Україні.
Компетентності	▶ СК 1. Здатність розробляти та реалізовувати стратегію розвитку підприємницьких, торговельних та/або біржових структур. ▶ СК 2. Здатність проводити оцінювання продукції, товарів і послуг в підприємницькій, торговельній та/або біржовій діяльності ▶ СК 3. Здатність до ефективного управління діяльністю суб'єктів господарювання в сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності. ▶ СК 5. Здатність до ініціювання та реалізації інноваційних проектів в підприємницькій, торговельній та/або біржовій діяльності. ▶ СК 6. Здатність планувати і проводити наукові дослідження з використанням теоретичних та прикладних досягнень в сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності. ▶ СК 7. Здатність обирати і використовувати загальнонаукові та спеціальні методи для проведення прикладних досліджень у сфері підприємницької, торговельної та/або біржової діяльності.
Програмні результати навчання	▶ ПРН 2. Визначати, аналізувати проблеми підприємництва, торгівлі і біржової діяльності та розробляти заходи щодо їх вирішення. ▶ ПРН 5. Вміти професійно, в повному обсязі й з творчою самореалізацією виконувати поставлені завдання у сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності. ▶ ПРН 7. Визначати та впроваджувати стратегічні плани розвитку суб'єктів господарювання у сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності. ▶ ПРН 8. Оцінювати продукцію, товари, послуги, а також процеси, що відбуваються в підприємницьких, торговельних та/або біржових структурах, і робити відповідні висновки для прийняття управлінських рішень. ▶ ПРН 9. Розробляти і приймати рішення, спрямовані на забезпечення ефективності діяльності суб'єктів господарювання у сфері підприємницької, торговельної та/або біржової діяльності. ▶ ПРН 10. Вміти вирішувати проблемні питання, що виникають в діяльності підприємницьких,

	<p>торговельних та/або біржових структур за умов невизначеності та ризиків.</p> <p>➤ ПРН 11. Впроваджувати інноваційні проекти з метою створення умов для ефективного функціонування та розвитку підприємницьких, торговельних та/або біржових структур.</p> <p>➤ ПРН 13. Застосовувати сучасні дослідницькі технології та методи досліджень у сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності.</p>
--	---

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції / практичні (семинарські, лабораторні))	Зміст тем курсу	Завдання	Оцінювання (балів)
Модуль 1				
Змістовий модуль 1. ОРГАНІЗАЦІЙНО -ЕКОНОМІЧНІ ОСНОВИ ФУНКЦІОНУВАННЯ БІРЖОВОГО РИНКУ				
Тема 1. Економічна сутність та еволюція розвитку біржового ринку	2/2	<p>Історія виникнення та еволюція біржового ринку. Етапи розвитку біржового ринку. Вплив на становлення біржового ринку строкових контрактів. Американський і європейський досвід. Дореволюційний досвід брокерських послуг на біржовому ринку. Вплив біржового ринку на системні явища та процеси. Сучасний стан світового біржового ринку та біржі. Основні тенденції та напрямки його розвитку. Становлення та розвиток біржової діяльності та брокерських послуг в Україні.</p>	<p>Опрацювання лекційного матеріалу, ознайомлення з концептуальними засадами розвитку біржового ринку. Виконання завдань для самостійної роботи, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, вирішення проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle</p>	8
Тема 2. Регулювання біржового ринку	2/2	<p>Регулювання біржового ринку. Мета регулювання біржового ринку. Механізм біржового регулювання: правове, нормативне й інформаційне забезпечення. Система управління біржовою діяльністю. Державні й недержавні методи регулювання. Принцип саморегулювання. Змішана модель регулювання. Правові умови створення та діяльності бірж в Україні. Зміст і структура Закону України «Про товарну біржу». Створення та порядок реєстрації товарної біржі. Принципи діяльності товарних бірж. Права й обов'язки товарної біржі. Майно біржі та гарантії майнових прав. Внутрішньбіржові нормативні акти. Особливості біржового регулювання в зарубіжних країнах.</p>	<p>Опрацювання лекційного матеріалу, ознайомлення з основами регулювання біржового ринку. Виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, вирішення ситуаційних задач з теми заняття, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle</p>	8
Тема 3. Біржові товари, організація брокерської діяльності	2/1	<p>Особливості біржових товарів та їх класифікація. Вимоги до біржового товару. Біржові товари, що реалізуються на біржах України. (та в інших країнах). Класифікація</p>	<p>Опрацювання лекційного матеріалу, ознайомлення з особливостями біржових товарів та їх класифікацією. Виконання практичних завдань, наведених в</p>	8

		сучасного асортименту біржових товарів. Основні тенденції зміни складу біржових товарів. Критерії класифікації товарів, що реалізуються на товарній біржі. Біржовий потенціал товарного ринку України. Показники, що характеризують біржовий потенціал товарного ринку. Інформація про досвід роботи провідних бірж України.	інструктивно-методичних матеріалах, вирішення ситуаційних задач з теми заняття, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle	
Тема 4. Види угод на біржовому ринку	2/2	Поняття, сутність та класифікація біржових угод. Типи угод. Критерії класифікації біржових угод. Класифікація угоди з реальним товаром. Ф'ючерсні угоди та механізм їх здійснення. Стандартизація ф'ючерсного контракту. Порівняльна характеристика форвардних та ф'ючерсних контрактів. Опціонні угоди. Сутність та класифікація (угоди «за премією»). Види опціонних угод. Порівняльна характеристика опціонних та ф'ючерсних контрактів. Біржові операції. Основні завдання біржових операцій. Види біржових операцій. Види операцій страхування цінового ризику. Спекулятивні біржові операції.	Опрацювання лекційного матеріалу, ознайомлення з особливостями угод на біржовому ринку. Виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, вирішення ситуаційних задач з теми заняття, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle	8
Модульний контроль				18
Змістовий модуль 2. БІРЖОВІ РИНКИ ЗА ВИДАМИ БІРЖОВИХ АКТИВІВ				
Topic 5. Commodity exchange as the main component of the exchange market	2/2	Definition of commodity exchange and its functions. Features of commodity exchanges in Ukraine. The Law of Ukraine "On Commodity Exchange". Functions of commodity exchanges. Classification of commodity exchanges. Types of commodity exchanges: by region of operation, by the nature of the range of goods, by the nature of exchange transactions, by the degree of openness, by organizational and legal forms. The main stages of commodity exchanges development in Ukraine. Tendencies and tasks of commodity exchanges development in Ukraine.	Опрацювання лекційного матеріалу, ознайомлення з особливостями діяльності товарних бірж. Виконання завдань для самостійної роботи, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, вирішення ситуаційних задач з теми заняття, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle	8
Тема 6 Фондові біржі та фондовий ринок	2/2	Сутність фондової біржі як організатора торгівлі. Функції фондової біржі. Роль фондової біржі в політичній, соціальній та економічній сферах суспільного життя. Організаційний механізм фондової біржі. Статут і	Опрацювання лекційного матеріалу, ознайомлення з особливостями фондового біржового ринку. Виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних	8

		<p>правила фондової біржі. Фінансові активи та їх класифікація. Фінансові інструменти. Цінні папери та їх види. Класифікація цінних паперів за інвестиційними якостями.</p> <p>Основні характеристики інструментів власності. Акції та їх інвестиційні якості. Загальна характеристика та види облігацій. Інвестиційні якості облігацій. Використання рейтингових систем оцінювання облігацій. Операції з ощадними (депозитними) сертифікатами, казначейськими зобов'язаннями і векселями.</p>	<p>матеріалах, вирішення ситуаційних задач з теми заняття, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle</p>	
Тема 7. Валютний біржовий ринок	2/2	<p>Розвиток міжнародного валютного ринку як частини грошового ринку. Учасники грошового (валютного) ринку. Активні та пасивні учасники. Валюта як товар. Роль валютних бірж на ринку грошей. Основні функції валютної біржі. Організація роботи валютної біржі.</p> <p>Види валютних операцій і технологій торгівлі. Касові та термінові валютні операції. Форwadні, свопові, опціонні валютні операції. Валютна операція «спот».</p>	<p>Опрацювання лекційного матеріалу, ознайомлення з сутністю та організацією роботи валютної біржі. Виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, вирішення ситуаційних задач з теми заняття, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle</p>	8
Тема 8. Сучасний розвиток біржового ринку аграрної продукції в Україні	2*/1	<p>Організаційні основи функціонування аграрних бірж в Україні. Особливості виникнення аграрних бірж, їх статус. Основні учасники біржової торгівлі. Технологія проведення біржових торгів сільськогосподарськими продуктами та продовольством. Аукціони з продажу сільськогосподарської продукції та продовольства. Історія розвитку та основні завдання міжрегіональних і районних торгових домів. Регіональні товарні біржі, які обслуговують ринок сільськогосподарської продукції та продовольства. Основні напрями розвитку аграрного біржового ринку в країні. Організаційні форми взаємодії сільськогосподарських товаровиробників з біржами. Використання переваг біржового ринку, у забезпеченні сільськогосподарських товаровиробників матеріально-технічними ресурсами.</p>	<p>Опрацювання лекційного матеріалу, ознайомлення особливостями функціонування аграрних бірж в Україні. Виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, вирішення ситуаційних задач з теми заняття, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle</p>	8
Модульний контроль				18

Всього за 1 семестр	16/14		100
Всього за курс			100

**залучений стейкхолдер для спільного проведення аудиторного заняття*

**Розподіл балів, присвоюваних здобувачам при вивченні дисципліни
«Біржовий ринок»**

Поточний (модульний) контроль										Сума
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2					
T 1	T 2	T 3	T 4	МК 1	T 5	T 6	T 7	T 8	МК 2	
8	8	8	8	18	8	8	8	8	18	100

ПОЛІТИКИ КУРСУ

Політика оцінювання	В основу рейтингового оцінювання знань закладена 100-бальна шкала оцінювання (максимально можлива сума балів, яку може набрати здобувач за всіма видами контролю знань з дисципліни з урахуванням поточної успішності, самостійної роботи, науково-дослідної роботи, модульного контролю, підсумкового контролю тощо). Встановлюється, що при вивченні дисципліни до моменту підсумкового контролю (іспиту) здобувач може набрати максимально 70 балів. На підсумковому контролі (іспит) здобувач може набрати максимально 30 балів, що в сумі і дає 100 балів.
Політика щодо академічної доброчесності	Під час підготовки рефератів (есе) та індивідуальних науково-дослідних завдань, проведення контрольних заходів здобувачі повинні дотримуватися правил академічної доброчесності, які визначено Кодексом доброчесності Уманського НУС. Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (за погодженням із деканом факультету)

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни